

Tanke saa vidt, som vi gjerne vilde, saa længe som vi ere nødsagede til at beskaffe Omsætningen. Nu veed jo det ærede Thing ligesaa godt som jeg, at de saakaldte indirekte Skatter, som jo netop ere Skatter paa Omsætningen, udgjøre omtrent $\frac{2}{3}$ af samtlige de Skatter, som indflyde i Statskassen, og saa længe som vi ikke kunne undvære disse mange Millioner, er det altsaa ogsaa aldeles nødvendigt at beskaffe Omsætningen. Vi beskaffe Omsætningen fornemmelig paa to Maader, nemlig dels gennem Told og dels gennem Stempel. Gjennem Tolden beskaffe vi fornemmelig Omsætningen med Udlandet og gennem Stempel fornemmelig Omsætningen i Indlandet. Naar vi nu først se hen til Tolden, saa vil det jo ses, at vi have stræbt efter at gjøre visse Artikler toldfri. De Artikler, som vi have stræbt efter at gjøre toldfri, ere fornemmelig saadanne som Livets første Fornødenheder og Raamaterialier for Industri og Fabrikation, men til ingen af disse kunne de her omhandlede Artikler henregnes, og denne Beskatning, som unegtelig har noget Vist tilfælles med Tolden, kan altsaa paa ingen Maade, naar vi gaa ud fra de almindelige Toldgrundsetninger, siges at være uretferdig. Den anden Beskatningsmaade for Omsætningen hos os er dernæst den, der sker gennem Stempel. Dersom vi nu i det Hele taget gik ud paa at ophæve Stempelafgiften, saa kunde jeg forstaa, at man vilde sige, at det ikke var værd at indføre den her; men dette er saa langt fra at være Tilfældet, at vi tværtimod for ikke mange Aar siden have gennemført en Reform i den hele Stempelafgift, som vistnok betegner denne som en meget væsentlig Del af vort Stattesystem, som vi slet ikke kunne tænke paa at faae ophævet. Se vi da nu hen til, hvad det er, vi beskaffe gennem Stempel, da er det saa godt som enhver Kapitalomsætning her i Landet. Vi beskaffe ethvert Kjøb og Salg af faste Eiendomme og Stibe, vi beskaffe Laan, vi beskaffe Kontrakter af den mest forskjellige Art, ja, vi beskaffe endog Omsætninger af en meget mere slygtig Natur end dem, jeg her har nævnt, idet der nemlig er lagt Stempelpligt paa Bøxler, Sluttedler, Forsikringspolicer,

og saa fremdeles. Kort sagt, Stempeloven søger saavidt mulig at ramme enhver større Omsætning og at lade den mindre Omsætning gaa fri, for ikke at gribe forstyrrende ind i de daglige smaa Forhold; hvor der derimod er Tale om en større Omsætning her i Landet, der søger Stempelovgivningen at ramme denne. Dette tør vistnok siges at være den almindelige Bestræbelse i vor Stempelovgivning. Nu er det vel saa, at der er en saadan indre Omsætning, som har et ikke ringe Slægtskab med det, som Talen netop er om her, og som er stempelfri, nemlig Udstedelsen af Statsobligationer. Naar vi udstede Statsobligationer, saa betale vi jo ikke Stempel deraf, men Grunden dertil ligger ganske nær. Da det nemlig er Staten selv, som vilde have Udgiften derved, saa vilde den jo ikke kunne faae noget Udbytte af denne Stempling, men den vilde derigjennem kun fremkalde en vis Banskælighed ved Cirkulationen, og derfor ere Statsobligationer undtagne. Ege med Statsobligationer har man dernæst stillet enkelte Foretagender, som man i en ganske særlig Grad vilde begunstige. Dersom derimod f. Ex. en Kommune vil gjøre et Laan, saa vil den Obligation, som derfor bliver udstedt, være stempelpligtig. Det er altsaa den almindelige Regel hos os, at saadanne Kapitalomsætninger ere underkastede Beskatning, og, dersom de Herrer vilde henvende deres Betragtning paa de Bemærkninger, som Mindretallet meget tydelig har fremhævet i sin Begrundelse, saa ville De se, at Spørgsmaalet ikke er om at besvære Kapitalomsætningen særlig paa dette Punkt, men at det derimod er, om denne Anvendelse af Kapitalen fortjener en særlig Begunstigelse fremfor andre Anvendelser af Kapital her i Landet. Dette er Spørgsmaalet, og dersom de Herrer altsaa ville sige, at det er Tilfældet, og at vi bør søge at lette denne Anvendelse fremfor andre Anvendelser, saa siger jeg, at saa have de Ret i deres Modstand; men det kan jeg sandelig ingen Grund se til. De Bemærkninger, som findes i Motiverne, og som jeg før nævnte, gaa ud fra den Betragtning, at der ikke er Anledning til nogen Begunstigelse for Anbringelse af Kapital i fremmede Oblig-